

Adviesnota aan de raad

Raadsvergadering: 5 juni 2014
Agendanummer:
Team: SD
Zaaknr. 881120

Onderwerp: Vaststelling basistarieven Hulp bij het huishouden

---

Aan de raad

Inleiding

In het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn gemeenten sinds september 2012 verplicht om voorafgaand aan de contractering van zorgaanbieders voor Hulp bij het huishouden (Hbh), door de gemeenteraad basistarieven vast te laten stellen.

De Peelgemeenten zijn recent gestart met een inkooptraject Hulp bij het huishouden. Daarbij wordt de vorm van bestuurlijk aanbesteden gehanteerd. Met de bestaande aanbieders wordt overlegd over het vorm geven van resultaatgerichte financiering van Hulp bij het huishouden met ingang van 1-1-2015.

De basistarieven zijn voor resultaatgerichte inkoop minder relevant omdat er met de zorgaanbieders geen uurtarieven worden overeengekomen, maar een gemiddeld budget per cliënt per zorgperiode. De wettelijke verplichting tot vaststelling van deze basistarieven geldt echter ook voor deze wijze van inkoop.

Beslispunten

1) In het kader van het inkooptraject "bestuurlijk aanbesteden van resultaatgerichte inkoop Hulp bij het huishouden 2015":

* het basistarief voor Hbh 1 vast te stellen op € 19,43 per uur.

* het basistarief voor Hbh 2 vast te stellen op € 20,93 per uur.

Dit onderwerp komt aan de orde in:

Raadscommissie Mensen d.d. 15 mei 2014

Beoogd effect

Er zijn basistarieven voor Hulp bij het huishouden vastgesteld waarop in de contracteringsfase van het proces "bestuurlijk aanbesteden van resultaatgerichte inkoop Hulp bij het huishouden 2015" de aanbiedingen van de zorgpartijen getoetst kunnen worden.

Toelichting

In artikel 21a van de Wmo is per 1 september 2012 opgenomen dat in het kader van inkooptrajecten voor Hulp bij het huishouden:

1. De gemeenteraad basistarieven vast moet stellen voor het verlenen van huishoudelijke verzorging.
2. Deze basistarieven worden vastgesteld op basis van reële kostprijzen van de onderscheidenlijke vormen van huishoudelijke verzorging en uitgaande van inzet van personeel door de aanbieder tegen arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden, benodigd voor het leveren van huishoudelijke verzorging.
3. Het college van burgemeester en wethouders bij het aangaan van overeenkomsten met derden over het verlenen van huishoudelijke verzorging door de gemeenteraad vastgestelde basistarieven in acht neemt.

Het basistarief is te beschouwen als een **minimumtarief** voor de hulp bij het huishouden. Dit minimumtarief moet gebaseerd zijn op een reële kostprijs van de gevraagde dienst. De wet beoogt hiermee dat zorgaanbieders niet kunnen inschrijven onder de **reële kostprijs**. Hiermee beoogt de wet te voorkomen dat aanbieders voornamelijk op prijs in plaats van op kwaliteit gaan concurreren. Aan de andere kant beoogt de wet te voorkomen dat gemeenten in hun bestek een minimumtarief hanteren dat lager ligt dan de reële kostprijs. In de wet is geen definitie gegeven van wat een 'reële kostprijs' is. Wat reëel is kan vanuit verschillende perspectieven worden benaderd. Men kan primair kijken naar de feitelijke prijzen op de (lokale) markt, of men kan een berekening maken op basis van de belangrijkste kostencomponenten. Dit zijn directe en indirecte personeelskosten, algemene kosten, kosten van automatisering en huisvesting. Wanneer een gemeente meerdere vormen van Hbh contracteert, zal de gemeenteraad per vorm van Hbh een basistarief moeten vaststellen.

Voor Hbh die voornamelijk uit schoonmaakwerk bestaat zal dan een lager basistarief worden vastgesteld dan voor Hbh waarbij de hulp verantwoordelijk is voor de organisatie van het huishouden.

Dat het basistarief moet worden opgevat als een minimumtarief is belangrijk, omdat het daardoor mogelijk blijft voor aanbieders om via openbare aanbesteding te concurreren op prijs, maar uiteraard met minder ruimte dan wanneer er geen basistarief zou zijn.

In de gemeente Gemert-Bakel kennen we momenteel 2 vormen van huishoudelijke verzorging (= hulp bij het huishouden), namelijk Hbh 1 en Hbh2.

Dit onderscheid in de vormen van hulp bij het huishouden wordt gehandhaafd in het inkooptraject dat gestart is.

Argumenten

1.1 Totstandkoming basistarieven'

Door het inkoopbureau Bizob is een basiskostprijsberekening gemaakt. Deze berekening is getoetst door de financiële toetsgroep Peel 6.1.

Bij de basiskostprijsberekening is een onderscheid gemaakt tussen Hbh1 en Hbh2. Bij Hbh1 is er sprake van het uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden, waarbij de klant zelf de regie nog kan voeren. Bij Hbh2 is er sprake van het aanleren van huishoudelijke taken óf het uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden in situaties waarbij de klant geen regie meer kan voeren. Van de hulp wordt dus gevraagd om deze werkzaamheden zelf te plannen en uit te voeren. Hiervoor is een hoger niveau (kennis en/of ervaring) geëist. Dit vertaalt zich in een hogere startschaal in de berekening van het basistarief.

De uitgebreide kostprijsberekening is toegevoegd in bijlage 1.

1.2 Resultaatgerichte inkoop middels bestuurlijk aanbesteden

In tegenstelling tot eerdere inkooptrajecten voor Hulp bij het huishouden wordt dit inkooptraject niet vorm gegeven middels een zogenaamde Europese aanbestedingsprocedure. De wettelijke kaders zijn verruimd, waardoor het mogelijk is om met zorgaanbieders in gesprek te gaan en gezamenlijk te komen tot een nieuwe raamovereenkomst (het zgn. bestuurlijk aanbesteden).

Resultaatgerichte inkoop betekent meer effectiviteit en efficiency, minder regelgeving voor zowel burgers als zorgaanbieders (met behoud van kwaliteit) en minder administratieve lasten voor de gemeente. De gemeente zal geen beschikkingen meer verstrekken met 'het recht op een bepaald aantal uren hulp', daarbij wordt er niet meer afgerekend op urenbasis per cliënt. Er worden enkel beschikkingen afgegeven waarin het resultaat wordt genoemd waartoe de hulp moet leiden. De zorgaanbieder krijgt per periode een vast bedrag per cliënt overgemaakt. Vervolgens bepaalt de zorgaanbieder zelf hoeveel hulp er per cliënt ingezet gaat worden. De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor de toegang, het resultaat en de kwaliteit. Met een resultaatgerichte financiering zijn een aantal voordelen te behalen:

-Ten eerste gaat de zorgaanbieder conform de "kantelingsgedachte" werken. De hulp moet leiden tot het door de gemeente en cliënt vastgestelde resultaat (bijv. een schoon huis). De zorgaanbieder heeft de ruimte om samen met de cliënt te bepalen hoe tot dit resultaat gekomen wordt. Aangezien het budget lager ligt dan wat men nu gemiddeld per cliënt declareert zet de

zorgaanbieder actief in op het versterken van de eigen kracht en de inzet van eigen netwerk van de cliënt. Ervan uitgaande dat de zorgaanbieder (als professional) de cliëntsituatie het beste kent kan deze ook het beste bepalen waar en wanneer er hulp verminderd kan worden en waar juist extra aandacht nodig is om tot het gewenste resultaat te komen.

- Ten tweede is de verwachting dat er meer bezuiniging mogelijk is via resultaatgerichte financiering dan bij een reguliere aanbesteding. In plaats van geprotocolleerde ureninzet vind de inzet plaatst op basis van maatwerk door de zorgprofessionals.

- Ten derde zijn er minder administratieve lasten voor de zorgaanbieder en de gemeente. Door de gemeente hoeft uitsluitend bepaald te worden dat er een indicatie bestaat voor Hbh type 1 of 2. De meeste indicaties zullen voor langere of onbepaalde tijd kunnen worden afgegeven, omdat niet gecontroleerd hoeft te worden of cliëntsituaties dusdanig gewijzigd zijn dat de omvang van Hbh moet worden bijgesteld. De zorgaanbieder stelt de omvang tussentijds zonedig bij om tot het gewenste resultaat te komen.

- Ten slotte is het model omtrent zorginzet flexibel, maar zorgt toch voor financiële beheersbaarheid door middel van de gemeentelijke toegangsbepaling. De gemeente behoudt de nodige regie (toegangspoort, kwaliteitseisen en meting), terwijl de zorgprofessionals de nodige ruimte krijgen om hun werk naar eigen inzicht te verrichten.

Bijlagen

1. Kostprijsberekening basistarieven Hbh
2. Raadsbesluit "Vaststelling basistarieven Hulp bij het huishouden".

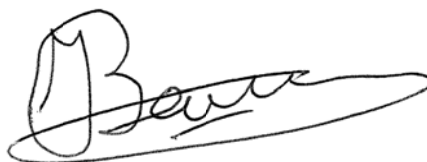
Gemert, 29 april 2014

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de loco-burgemeester,

A.A.T.G. Jansen MBA

J.M.A. Bevers

Bijlage 1: Kostprijsberekening basistarieven hbh

Zoals in paragraaf 3.3 is aangegeven zijn gemeenten conform de wetswijziging verplicht om basistarieven voor de Hulp bij het Huishouden vast te stellen.

In deze bijlage wordt de kostprijsberekening van het basistarief voor Hulp bij het Huishouden uitgewerkt weergegeven. De Raad zal deze basistarieven moeten vaststellen.

De kostprijs voor Hulp bij het Huishouden is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Directe kosten

1. Bruto uurloon van de medewerker. De inschaling van het bruto uurloon van de medewerker is gebaseerd op basis van CAO VVT 2013 - 2014.
  - Voor HbH1 wordt uitgegaan van FWG 10 van de CAO VVT 2013–2014.
  - Voor HbH2 wordt uitgegaan van FWG 15 van de CAO VVT 2013-2014.Om het basistarief op te stellen wordt uitgegaan van het minimum aantal jaren werkervaring en uitgegaan van het wettelijk minimum jeugdloon van 23 jaar en ouder. Dit is periodiek 0.
2. Vakantietoeslag en eindejaarsuitkering. In de CAO VVT 2013 - 2014 wordt uitgegaan van 8 procent vakantietoeslag en 5,5 procent eindejaarsuitkering. Daarnaast is uit marktconsultatie gebleken dat het bedrag met gemiddelde 0,44% wordt verhoogd doordat meerwerkuren ook meeberekend worden over de vakantietoeslag. Totaal bedraagt dit 13,94%.
3. Sociale lasten en pensioen. Op basis van marktconsultatie en andere aanbestedingen wordt voor sociale lasten en pensioenopbouw 20 procent over het bruto uurloon berekend. Daarnaast wordt dit percentage ook berekend over het totaalbedrag van vakantietoeslag en eindejaarsuitkering. Dit is een bedrag van 2,79% (=20%*13,94)%. Totaal bedragen de sociale lasten en de pensioenopbouw samen 22,79%.

Het bruto loon, de vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, sociale lasten en het pensioen samen geven de totale kosten weer voor een fulltime medewerker. Echter dit is gebaseerd op 100 procent productiviteit. De volgende onderdelen verlagen de productiviteit van een medewerker.

4. Vakantie-uren. Voor een fulltime medewerker wordt in de CAO VVT 2013-2014

uitgegaan van 36-urige werkweek. 36 uur x 52 weken per jaar geeft een totaal van 1872 uur per jaar. Volgens de CAO VVT gaan hiervan 224 vakantie-uren af.

Daarnaast staat in de CAO VVT 2013- 2014 beschreven dat medewerkers recht hebben op een Persoonlijke Levensfase Budget. Afhankelijk van de leeftijd worden vanaf het jaar 2012 tot en met het jaar 2017 meerdere uren verlof toegekend. Dit heeft een reikwijdte van 0 tot 32 uur per jaar. Gemiddeld komt dit neer op 16 uur per jaar. Het totaal aantal verlofuren (vakantie-uren en PLB) bedraagt: $(224 + 16) = 240$ uur. Het totaal aantal verlofuren (240 uur) gedeeld door het totaal aantal beschikbare uren per jaar (1872 uur) bedraagt dan 13 procent.

5. Ziekteverzuim. Zoals in de verzuimmonitor wordt weergegeven bedraagt het ziekteverzuim voor de VVT sector in 2010 zes procent.

6. Overige niet declarabele uren. Op basis van marktconsultatie en andere aanbestedingen blijkt dat de volgende niet declarabele uren als volgt bedragen: reistijd 1,5 procent, administratie 0,8 procent, scholing 0,6 procent, werkoverleg 0,7 procent en overige (o.a. niet declarabele cliënttijd) 1,4 procent. Totaal bedragen de overige niet declarabele uren 5 procent.

Het totaal aan productiviteit bedraagt: 100 procent minus het totaal van het percentage vakantie-uren opgeteld met het percentage ziekteverzuim en het percentage overige niet declarabele uren. De productiviteit komt dan neer op $(100\% - 24\%) = 76$ procent.

Indirecte kosten

Overhead en netto marge. In de achtergrondrapportage Aandacht loont, benchmark in de Zorg 2011, dat is opgesteld door Actiz, staat beschreven dat de gemiddelde kosten van de overhead in percentage van de bedrijfslasten bij Hulp Thuis 11,2 procent bedraagt.

Voor de gehele VVT sector bedragen de gemiddelde kosten van de overhead in percentage van de bedrijfslasten 12,8 procent. Uitgaande van beider type dienstverlener komt het gemiddelde van beider overhead percentages neer op 12 procent aan overhead.

In hetzelfde rapport wordt weergegeven dat de huidige netto marge voor Hulp Thuis negatief is. De netto marge bedraagt gemiddeld -2 procent. Voor de gehele VVT sector bedraagt de netto marge gemiddeld 2,3 procent waarbij de zogenaamde kopgroep 5,2 procent netto marge bedraagt. Uitgaande van een gemiddelde netto marge van 2,3 procent komen de totale indirecte kosten neer op (totale kosten overhead en netto

marge): (12% + 2,3%) = 14,3 procent.

De nettomarge is opgenomen in de kostprijsopbouw van het basistarief om een reëel beeld te krijgen waarvoor een gezonde thuiszorgorganisatie de organisatie van Hulp bij het Huishouden zou moeten kunnen exploiteren;

Het totaalbedrag aan directe kosten per uur en indirecte kosten per uur bepalen het basisuurtarief voor HbH.

De beschreven berekening wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 1.1.: Kostprijsopbouw basistarief HbH1

Onderdeel: HbH1	Opslag/percentage	Prijs
Bruto uurloon	FWG 10 volgnummer 0	€ 9,45*
Vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	13,94%	€ 1,32
Sociale lasten en pensioen	22,79%	€ 2,15
Subtotaal		€ 12,92
Vakantie-uren	13,0%	
Ziekteverzuim	6,0%	
Werkoverleg, administratie, reistijd en scholing.	5,0%	
Totaal productiviteit	76%	€ 17,00
Overhead inclusief netto marge	14,3%	€ 2,43
Totaal		€ 19,43

* Wettelijk minimum(jeugd)loon 23 jaar e.o.

Tabel 1.2.: Kostprijsopbouw basistarief HH2

Onderdeel: HbH2	Opslag/percentage	Prijs
Bruto uurloon	FWG 15 volgnummer 0	€ 10,18
Vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	13,94%	€ 1,42
Sociale lasten en pensioen	22,79%	€ 2,32
Subtotaal		€ 13,92
Vakantie-uren	13,0%	
Ziekteverzuim	6,0%	
Werkoverleg, administratie, reistijd en scholing.	5,0%	
Totaal productiviteit	76%	€ 18,32
Overhead inclusief netto marge	14,3%	€ 2,61
Totaal		€ 20,93

Opmerkingen:

- Bij het samenstellen van de basistarieven is alleen de CAO VVT van toepassing;
- Het basistarief voor HbH1 is € 19,43;
- Het basistarief voor HbH2 is € 20,93.